

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 18 ก.พ. 54

อาหารสมอง SBY สร้าง “ราชวงศ์”

วีรกร ตรีเศศ

มูบารัคแห่งอียิปต์ ลี้กวนยูแห่งสิงคโปร์ คิมจองอิลแห่งเกาหลีเหนือ ฮุนเซนแห่งกัมพูชา ฯลฯ บุคคลเหล่านี้พยายามมอบบัลลังก์ให้แก่ลูกของตนเองเพื่อสืบทอด และในที่สุดก็มักจบลงอย่างน่าเศร้า ขณะนี้ SBY หรือ Susilo Bambang Yudhoyono ประธานาธิบดีอินโดนีเซียกำลังจะเลียนแบบอย่างไม่เกรงกลัวประวัติศาสตร์

SBY ถือได้ว่ามีชื่อเสียงดีพอควรในฐานะทหารผู้กล้าต่อกรกับอำนาจเก่าของ Suharto และ Sukarno ในทอมแรกของการเป็นประธานาธิบดีดูจะไม่ทำอะไรที่น่าเกลียดนักในเรื่อง สร้าง “ราชวงศ์” ขึ้นมาสืบทอด แต่ในทอมที่สองที่จะจบลงในปี 2014 นั้น เขาและภรรยา กำลังตอกหลักปักฐาน “ราชวงศ์” อย่างไม่เกรงใจคนอินโดนีเซีย

สุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งคือ Ani Yudhoyono มีบทบาทสำคัญในการผลักดันญาติของเธอขึ้นมาเป็นใหญ่เพื่อสืบอำนาจต่อ เธอเป็นลูกสาวของนายพล Sarwo Edhie Wibowo นายทหารชื่อดังในเรื่องปราบปรามคอมมิวนิสต์ในยุคต้นที่ Suharto เป็นประธานาธิบดี

บุคคลแรกที่ถูก “ดัน” อย่างน่าเกลียดคือลูกชายคนโตของเธอกับ SBY ชื่อ ร้อยเอก Agus Harimurti Yudhoyono วัย 33 ปี ชีวิตของ Agus แตกต่างจากเพื่อนทหารรุ่นเดียวกันที่ต้องต่อสู้ในป่านานก่อนที่จะได้รับรางวัล เขาใช้ชีวิตส่วนใหญ่ออยู่ในโรงเรียน

ภายใน 6 ปีที่จบโรงเรียนนายทหาร เขาจบปริญญาโท 2 ใบ ๆ หนึ่งจาก Nanyang Technological University ของสิงคโปร์ และอีกใบจาก Harvard และภายในหนึ่งเดือนที่จบจาก Harvard เขาก็เข้าเรียนหลักสูตรทหารที่ Fort Benning ในรัฐจอร์เจียทันที ผู้คนงงงายกับโชคของลูกชายประธานาธิบดีที่ไปได้รวดเร็วปานติดจรวด

แค่นั้นไม่พอสุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งผู้มีพี่สาวน้องสาวรวม 4 คน และน้องชาย 2 คน ก็สนับสนุนญาติอย่างสุดเหวี่ยง พลตรี Pramono Edhie Wibowo อายุ 55 ปี น้องชายของ

เธอเพิ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยทหารสำคัญคือ Konstrad (Army Strategic Reserve Command) นักวิเคราะห์คาดกันว่า Pramono คนนี้แหละจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในปี 2014 เมื่อ SBY สมัครไม่ได้อีกแล้วเพราะเป็นมา 2 สมัยติดต่อกัน

คนที่จะเป็นผู้สืบทอด “ราชวงศ์” ตัวจริงก็คือ Agus แต่ในระยะสั้นนั้นให้น้ำเงินไปก่อน (ถ้าหน้าและหลานไม่ทะเลาะแย่งอำนาจฆ่ากันตายไปเสียก่อนเพราะหลานรอไม่ไหว) เพื่อรอให้หลานมีประสบการณ์

บุคคลที่สามที่คนอื่นโศกโศกกันมากว่าเป็นทหารที่ได้รับการดูแลเป็นอย่างดี พิเศษ นอกจาก Agus และ Pramono แล้วก็คือนายพล Erwin Sudjono พี่เขยของ Ani ผู้ได้เป็นหัวหน้า Konstrad ในปี 2006 ก่อนที่จะเป็น Chief of General Staff ในปี 2007

ถึงแม้ปัจจุบันทหารมีความสำคัญน้อยลงมากเมื่อเทียบกับสมัยก่อน แต่การมีญาติอยู่ในตำแหน่งที่สำคัญทางทหารก็สามารถสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพให้แก่ “บัลลังก์” ได้ไม่น้อย ดังนั้นขณะนี้จึงมีข่าวว่า SBY และ Ani ทุ่มเทเงินทองและหาสมัครพรรคพวกจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเอกชน วางฐานสนับสนุน Pramono และ Agus ให้เป็นประธานาธิบดีสืบต่อกัน (ฝันกันขนาดนั้นเลยนะ)

ประเด็นที่น่าสนใจก็คืออินโดนีเซียยังไม่มีกฎหมายห้ามการมีผลประโยชน์เกี่ยวเนื่องกันระหว่างการอยู่ในภาครัฐและการประกอบธุรกิจ พุดง่าย ๆ ก็คือกฎหมายเรื่องห้ามผลประโยชน์ทับซ้อนยังไม่มี ดังนั้นผู้มีอำนาจรัฐจึงสนุกมาก

Democratic Party ที่ตั้งโดย SBY และ Ani ชนะการเลือกตั้งในปี 2009 ญาติพี่น้องและพรรคพวกได้รับแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งสูงกันมากมาย เสมือนกับพรรคเป็นบริษัทจำกัด (ฟังดูคุ้นหูจัง)

ลูกคนสุดท้องของ SBY หรือ Edhie Baskoro Yudhoyono เป็นเลขาธิการพรรค น้องเขยของ Ani คือ Hadi Utomo เป็นกรรมการพรรค และน้องชายคนเล็กสุดของ Ani คือ Hartanto Edhie Wibowo เป็นประธานกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง

แค่นั้นไม่พอยังลงไปถึงหลานอีกด้วย คือ Nurcahy Anggorojati (ลูกชายของ Hadi Utomo) เป็นเลขานุการคณะกรรมการหาเสียงของพรรค และ Agus Hermanto น้องชายของ Hadi Utomo เป็นประธานของคณะกรรมการหาเสียง

ท่านผู้อ่านคงสงสัยว่าเหตุใดจึงไม่มีญาติของ SBY เป็นใหญ่เป็นโตบ้าง ถูกญาติฝ่าย Ani ช่มหมอดหรืออย่างไร เปล่าหรือครับ SBY เป็นลูกชายคนเดียวจึงนับว่าเป็นโชคดีของคนอื่นใดนี้เสียไปที่ไม่ต้องนึกถึงประเด็นสองมาตรฐาน

อย่าคิดว่า Ani จะไม่เลียนแบบ Suharto ซึ่งมีลูกหลานมากมายส่งเป็นตัวแทนภาครัฐไป “กินเมือง” ในการประกอบธุรกิจ น้องเขยของเธออีกคนคือ Gatot Suwondo เป็นประธานกรรมการของธนาคาร BNI ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ (ธนาคารใหญ่อันดับ 4 ของประเทศ)

พี่สาวคนโตของ Ani และสามีของเธอมีธุรกิจถ่านหินซึ่งส่งขายให้บริษัทพลังงานใหญ่ของรัฐคือ PT PLN นอกจากนี้ Hadi Utomo และ Haranto เกี่ยวข้องกับธุรกิจซึ่งผูกโยงกับรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง เช่น PT Pelini/ PT Telekom/ PT Kereta Api อีกด้วย

การไม่มีกฎหมายห้ามการแต่งตั้งและห้ามการเชื่อมโยงกับธุรกิจ มิได้หมายความว่าจะทำให้การกระทำเหล่านี้ถูกต้องและเหมาะสมในสายตาประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ การทับซ้อนของผลประโยชน์เป็นสิ่งที่เห็นได้ไม่ยาก และหากพิจารณากฎหมายห้ามการขัดแย้งของผลประโยชน์ในหลายประเทศในอาเซียนแล้วก็จะยิ่งเห็นชัดมากขึ้นว่าไม่เหมาะสมเพียงใด

การสืบทอด “บัลลังก์” จะนำไปสู่การลุกแก่อำนาจและคอร์รัปชันมากน้อยเพียงใดไม่อาจทราบได้ แต่คาดเดาได้ว่ากฎหมายลักษณะนี้จะช่วยหยุดยั้งการก้าวลงสู่เหวของการสืบทอดอำนาจได้เป็นอย่างดี

ใครจะวางแผนสืบทอด “ราชวงศ์” ขึ้นนั้นสามารถทำได้เสมอตามความฝัน แต่ฝันจะเป็นจริงหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับว่าประชาชนจะเอาด้วยหรือไม่ (ข้อมูลจาก Asia News; December 3-16, 2010)

เครื่องเคียงอาหารสมอง : “พอสอนลูก” ของ ฯพณฯ ทวี บุณยเกตุ อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นหนังสือที่น่าอ่านอย่างยิ่งสำหรับคนทุกวัยในการดำเนินชีวิต บทหนึ่งสอนในเรื่อง “ทำตัวเป็นคนโง่ถึงเราจะฉลาดกว่า เก่งกว่าหรือรู้มากกว่า ก็ไม่ควรพูด ไม่ควรอวด ไม่ควรแสดง คือไม่ทำตัวเป็นคนอวดรู้วดฉลาด ไม่เป็นคนชอบตำหนิคนอื่นเห็นคนอื่นเลวไปเสียหมด”

“.....มีคนเป็นจำนวนไม่น้อยมักมองคนอื่นในแง่ร้ายและในแง่เลวเสมอคือเห็นคนอื่นเลวไปเสียหมด คุณไม่มีใครดีเสียเลย คนเช่นนี้ได้ชื่อว่าเป็นคนมีนิสัยไม่ดี เพราะการพูด

